

Številka 27

5. maj 1989

Leto V.

INFORMACIJA O POSLOVANJU S TEKOKIM RAČUNOM

Poslovanje s čeki se je v zadnjem letu precej povečalo, saj prejema osebne dohodke na tekoč račun že ca 350 delavcev, ali vsak četrti delavec Agisa. Da bi uporaba čeka pomenila korak naprej pri vsakem posamezniku, dovolite, da vam posredujemo nekaj informacij.

Kaj je ček ?

Ček je vrednostni papir, s katerim lahko poravnavamo naše obveznosti za nakupe v trgovini, plačujemo storitve, ali dvigujemo denar. Je zelo primeren zaradi varnosti, ker nam ni potrebno nositi s seboj denarja. S čekom lahko plačujemo po vsej Jugoslaviji, denar pa lahko dvigamo na vseh bankah in poštah. Medtem, ko lahko v Ptujju dvignemo denar v neomejenem znesku tj. vse kar imamo na računu, na drugih bankah in poštah velja omejitev tako, da lahko dvignemo le 200.000,- din.

Kako pridemo do čekov ?

Tekoci račun odpremo pri KB Maribor PE Ptuj in to v ekspozituri Titov trg 10 (pri Merkatorjevi blagovnici); kjer pri pultu TEKOČI RAČUNI dvignemo obrazec, s katerim pooblastimo svoje podjetje, da nakazuje osebni dohodek na tekoč račun. Obrazec podpiše delavec, ki želi odpreti tekoči račun in podjetje. Podpisan in izpolnjen obrazec predložimo v banko, kjer moramo predložiti še osebno izkaznico in podpišemo pristopnico. Banka nam izda ČEKOVNO KARTICO, s številko tekočega računa, na kateri je naš podpis, s katerim moramo podpisovati čeke. Mesečno nam banka izda 10 čekov oz. 20 po preteku treh mesecev od odprtja tekočega računa.

Kako ček izpolnimo ?

Vsak ček ima dva dela, ki sta spojena med seboj tako, da večji del odtrgamo od talona. Talon ostane nam za evidenco izdanih čekov, večji del pa izročimo upravičencu (banki če dvignemo denar, trgovini, če plačamo nakup).

Izpolnitev talona : vpišemo: - datum izdaje
- znesek v številkah
- in upravičenca.

Izpolnitev čeka: - vpišemo: - kraj izdaje in datum
- znesek v številkah in z besedo
npr. 10.000,- (desettisoč)
- upravičenca, kjer napišemo
OSEBNO, če dvigamo denar, če
pa plačujemo s čekom nakup
blaga ali storitev, napišemo
ime podjetja, kateremu plačujemo.
Največkrat pa lahko pustimo rub-
riko upravičenca prazno, ker
le ta vanjo odtisne žig podjetja.
- ček lastnoročno podpišemo, tako
kot smo se podpisali na čekovni
kartici.

Če se pri izpolnjevanju čeka zmotimo, ček prečrtamo, in ga
vrnemo banki, da ga stornira.

Kako dvigamo s čekom denar in kako s čekom plačujemo?

Za dvig denarja izpolnimo ček na željeno vsoto v domači banki,
oz. na 200.000,- v drugih bankah ali pošti.

Hkrati s čekom moramo predložiti še osebno izkaznico, ki nas
identificira in čekovno kartico s katero preveri banka podpis
in račun.

Za plačilo blaga ali storitve velja pravtako, da moramo predlo-
žiti s čekom še osebno izkaznico in čekovno kartico.

Kako spremljamo stanje na tekočem računu?

Pogoj za pričetek poslovanja s tekočim računom je redni priliv
denarja - nakazilo osebnih dohodkov. Evidenco porabe lahko zelo
enostavno vodimo na talonu čeka. V rubriko "staro stanje" vpišemo
znesek, ki je bil nakazan na naš tekoč račun. Izpolnjen ček za
dvig denarja ali plačilo na določen znesek odštejemo od zneska,
ki je v rubriki "staro stanje".

Znesek, ki ga dobimo vpišemo v rubriko "NOVO STANJE". Ko hočemo
ponovno izdati ček prepisemo znesek iz rubrike "NOVO STANJE" v
rubriko "STARO STANJE" na talon novega čeka.

Za poslovanje s čeki banka izstavlja vsakih 10 dni izpisek po
zaporednih številkah. Izpisek lahko dvignemo osebno na šalterju
tekočih računov, lahko pa se dogovorimo, da jih dobivamo po pošti.
Posebej velja opozoriti, da se na saldo izpiska ne moremo zanesti.
Prvič zato, ker izpiski prihajajo z enotedensko zamudo, drugič
pa zato, ker ne vemo kdaj bo upravičenec predložil naš ček na
vnovčenje. Zanašanje na to, da še ček ne bo vnovčen je nesigurno
in nevarno. Opozoriti je namreč potrebno, da še izdaja nekritih
čekov kaznuje z denarno kaznijo ali celo z zaporom.

Primer vodenja evidence o sredstvih:

- nakazilo OD dne 16.4.89 vpišemo pod STARO STANJE na talonu
npr. v znesku 1.000.000,-
- ček izdamo dne 20.4.89 na znesek din 300.000,- ker dvigujemo
v banki denar

v novo stanje vpišemo saldo din 700.000,-, ki ga dobimo, če od začetnega stanja 1 milijon odštejemo izdan ček din 300.000,- znesek 700.000,- ki smo ga dobili v prejšnji alineji vpišemo na nov še neizdan ček pod staro stanje, ki nam da informacijo o tem koliko čekov še lahko izdamo.

Kaj je minus saldo in kako se obrestuje ?

Minus saldo nastane, če izdamo več čekov kot imamo na razpolago denarja na tekočem računu (saldo pod staro stanje). Poznamo dovoljeni in nedovoljeni negativni saldo.

Dovoljeni negativni saldo nam na osnovi pismene vloge (obrazec za vlogo dobimo na šalterju tekočega računa) odobri banka. Najvišji možni negativni saldo se zaradi inflacije spreminja. Po najnovejši odobritvi lahko banka odobri največ do tri milijone din, oz. posameznik lahko dobi odobritev v višini povprečnih prilivov v zadnjih 3 mesecih (tri povprečne plače).

Nedovoljeni negativni saldo nastane, če nimamo odobritve, izdamo pa več čekov kot imamo na tekočem računu denarja.

Nedovoljeni saldo je kaznivo dejanje. Poleg denarne ali zaporne kazni banka lahko za tri mesece ali trajno prepove izdajati čeke.

Poleg navedenega, pa je največja kazen za eno ali drugo obliko negativnega salda plačilo obresti.

Pri obrestih pa velja naslednje:

Dovoljen negativni saldo obrestuje banka z $R + 12\%$, kar pomeni, da ga najprej revalorizira za stopnjo inflacije, ki je vsak mesec drugačna npr. v aprilu je veljala $R=18,5$ odstotka. Če bi npr. nekdo izkoristil možnost odobrenega negativnega salda za cel april v znesku din 1 milijon, bi pri obrestovanju $R + 12\%$ oz. $R = 18,5$, moral ob koncu aprila plačati 196.090,- obresti in vrniti 1 milijon negativnega salda. Če tega ne more vrniti mu obresti prišteje banka k prvotnemu negativnemu saldu in v maju plača obresti že od zneska 1.196.090,- itd.

Nedovoljeni negativni saldo se obrestuje z $R + 32\%$, kar bi ob enakih predpostavkah, kot pri prejšnjem primeru dovoljenega salda prineslo za 1 milijon nedovoljenega salda v aprilu din 212.500,- obresti in še denarno ali zaporno kazen.

Zaključek

Poslovanje s tekočim računom priporočamo vsem tistim delavcem, ki ocenijo, da so sposobni voditi evidenco o stanju na tekočem računu. Neglede na izredno velike obresti, daje tekoci račun vendar le naslednje prednosti:

1. Namesto gotovine je varneje, predvsem na potovanjih in dopustu plačevati s čeki.
2. Tako kot so obremenjujoče obresti za negativna stanja, so donosne pozitivne obresti, ki jih banka v letošnjem letu odobrava za stanja na tekočem računu po obrestni meri 70 % od R . V aprilu je $R 18,5$; 70 % od 18,5 je 12,95. Če bi v aprilu imeli 1 milijon ves mesec neizkoriščen na tekočem računu, vam ob izteku meseca banka pripiše za din 129.500,- obresti.

3. Veliko podjetij omogoča prodajo svojih izdelkov na čeke, tako, da kupite blago v aprilu in ga plačate brez obresti v štirih obrokih, ki zapadejo v aprilu, maju, juniju in zadnji v juliju.
4. Neglede na velike obresti, tekoči račun v primerih trenutnih potreb omogoča koriščenje tudi v minus, če si takšno odobritev za negativni saldo priskrbimo v naprej, da imamo v nujnih primerih odprto dovoljeno možnost negativnega salda.

Kljub prednostim poslovanja s čeki, pa moramo ob koncu še enkrat poudariti, da naj posluje s čeki le tisti, ki bo sposoben voditi evidenco nad stanjem s katerim lahko razpolaga. Napisati ček se zdi preprosta zadeva, ki je zapeljala že prenekaterega uporabnika čeka, ker ob izdaji ni razmišljal o posledicah tj., da ček mora imeti kritje že ob izdaji, da so obresti izredno velike, da se zaračunajo tudi obresti na obresti, in da je neodobrena izdaja čekov v minus kaznivo dejanje, ki vas lahko privede tudi v zapor.

Svetovalec za računovodska
vprašanja v posl. odboru
Dragica VERBEGA, oec.

VSI ZAPOSLENI VSAJ OSNOVNO ŠOLO

Človek nekako ne more razumeti, da kljub tolikim pozivom ni odziva za vpis v osnovno šolo.

Ob tem se seveda zastavlja vsaj dvojje vprašanje.

Da ta množica 300 ljudi, kolikor jih nima pri nas končane osnovne šole še vedno ne dojemam, da je vsaj osnovna šola nujen pogoj za razumevanje in reševanje vse bolj zapletenih nalog, ki nam jih nalaga življenje in delo.

In pa ali so storili pri tem vse vsi od izmenovodij naprej, da bi te svoje ljudi prepričali o nujnosti pridobitve vsaj osnovne šole. Menim, da je naloga predpostavljenih tudi nenehna skrb za izpopolnjevanje njihovih sredin in to toliko bolj, če gre za osnovo na katero bodo kasneje lahko gradili nadaljne izobraževanje.

Kako torej naprej?

Kako v 21. stoletje s takim številom ljudi brez osnovno šolske izobrazbe?

Takrat, ko bo dokončno obeljala tržna ekonomija in trg delovne sile bomo spoznali resničnost vsega zdaj napisanega in povedanega.

Za mnoge bo takrat že prepozno. Prav zato poskušajmo apelirati na mlajše sodelavce, ki nimajo končane osnovne šole, naj se vendarle odločijo in storijo korak za katerega jim ne more biti nikoli žal.

Vse informacije v zvezi z izobraževanjem lahko dobite v kadroški službi.